

SILENTIUM

Cisza, skupienie, kontemplacja. Ikona to obraz, dzięki któremu możemy się przenieść do innej, duchowej rzeczywistości. My, to znaczy oglądający, kontemplujący ikonę. Dlatego mimo istnienia tradycyjnych wzorców i przedstawień ikona jest adresowana do ludzi żyjących w konkretnym czasie i osadzona w ich wrażliwości estetycznej. Tak myślał o ikonie Jerzy Nowosielski, który dla lwowskiego artysty był mistrzem (w ubiegłym roku Mowczan pokazał swoje prace na olsztyńskiej wystawie *Jerzy Nowosielski. Po śladach...*). Aktualność nie oznacza jednak uproszczeń, lecz szlachetną prostotę form oczyszczonych ze zbędnych efektów. Mowczan wzoruje się na średniowiecznych ikonach zachodnioukraińskich, ale stara się nadać im współczesny rys.

Wystawa składa się z dwóch części - w pierwszej sali oglądamy obrazy malowane temperą na desce, w drugiej zaś akwarele. Oba cykle dopełniają się i niejako objaśniają - na przykład abstrakcyjnie ukazane skrzydła "tłumaczą się", gdy zobaczymy podobny motyw w obrazach pokazujących cherubinów czy serafinów. Dzieła w tradycyjnej technice to m.in. wizerunki świętych - św. Sebastiana czy św. Paraskiewy, a także ikona w kształcie krzyża z postacią Jezusa, Jego oblicze wpisane w nimb krzyżowy, ikony Matki Boskiej. Charakterystyczną cechą jest pokazywanie ran jako czerwonych prostokątów. Innym rozwiązaniem zaczerpniętym ze sztuki abstrakcyjnej są złote prostokąty zastępujące przepaski okrywające biodra Jezusa czy św. Sebastiana. Elementem (znakiem) zaczerpniętym z języka sztuki abstrakcyjnej są też dobrze znane z obrazów Nowosielskiego okręgi wypełnione koncentrycznie ułożonymi pasmami w różnych kolorach. Sam kolor - uwolniony zarówno z gorsetu symboliki, jak i z wymogów realizmu - staje się autonomicznym środkiem wyrazu.

Danyło Mowczan jest absolwentem Wydziału Malarstwa Sakralnego Lwowskiej Narodowej Akademii Sztuk Pięknych (2006 roku). Jego prace były prezentowane na 8 wystawach autorskich i 60 zbiorowych na Ukrainie i poza jej granicami. Znajdują się one w kościołach i zbiorach prywatnych na Ukrainie, Białorusi, w Finlandii, we Francji, we Włoszech, w Polsce, Niemczech oraz Kanadzie. Stypendysta programu Gaude Polonia — w 2012 roku gościł na ASP we Wrocławiu. W galerii ECK Logos prezentował już swoje prace w 2013 roku.